Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Bréf og skjöl fátækramála 1837-1846

Aðfnr. 1015, örk 7

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Skönnun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

1843

Eptir ad eg nákvæmlega hefi grenslast eptir orsökum og ástædum Tómthúsmanns Jóns Einarssonar, um hvörn Fátækra-stjórnin hefir þann 23ia Nov: f.a. skrifad mjer, get eg ekki fundid eda álitid hans kríngumstædur þess edlis, ad nægi-leg rök sjeu fyrir ad hann, sem einnig ekki er hjónabandsbarn, verdi skildadur til ad standa straum af födur sínum, eda leggja honum nokkurt frekara framfærslu tillag, enn ad því leiti, sem híngadtil hefir vidgengist í útsvari því, er Fátækrastjórnin árlega hefir gjört honum, sem tómthúsmanni, framvegis, ad því leiti hann ekki borgar þad, ber med fjárnámi ad innkrefja, hvönær sem Fátækrastjórninni þóknast ad beidast þeirrar rádstöfunar frá Yfirvaldinu.

Hvad hjermed æru og þjónustuskyldugast tilkynnist.

Reykjavikur-baar skrifstofu 6 Marts 1843.

[illegible signature]

Til

Fátækrastjórnarinnar í Reykjavíkurbæ og Seltjarnarnesshreppi

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Imod at tilbyde den lovbefalede Betaling for en Afskrift af de 2 sidste Aars Lignings-Lister over Fattigbidragene med Tilføyelse af de frivillige Bidrag fra Stiftamtmanden og Biskoppen, udbeder jeg mig disse snarest mueligt meddeelte. —

Reikevig den 18 Mtz 1843.

forbindtligst
Thomsen. —

S. T.

Til Fattig-Commissionen

i

Reikevig

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Til

Fattig = Commissionen

i

Reikevig

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

I behagelig Skrivelse af 13 d. M. har Commissionen til
kjende givet mig at "den ikke anseer sig berettiget til at for-
"andre noget af Sammes endeligen tagne og offentligen bekjendtgjorte
"Bestemmelse, at den ej erkjender at have udøvet nogen Uretfær-
"dighed imod mig" og derhos "at den anseer mine Ytringer om
"dens Embedshandlinger for ubeføiede, upassende, graverende, og ikke at
"kunde bestaa med en god Borgermand, samt forventer at jeg for at
"undgaae Ubehageligheder, vil finde mig opfordret til at meddele den
"min skriftlige Erklæring" hvilket herved skeer:—

Da jeg med Hensyn til Commissionens seneste Fremgangsmaade
imod mig, ikke i mindste Maade ønsker at have fornærmet Samme, men tvert-
imod holder mig overbeviist om, at den veed Commissionen Selv, naar den
ved rolig Eftertanke overveier at den, som den udtrykker sig "med
"fortrinlig Hensyn til Næringsbrugen, der i Aar var 1/8 høiere end i-
"fior" har opført mit Skattebidrag en 1/8 Deel mere end ifior, og ikke
anvendt denne Fremgangsmaade imod nogen Anden af de active Handlende
da der dog imellem disse gives nogle der i Aar meget betydeligt har
udvidet deres Handel, og ikke som jeg ved et mislykket Fiskerie i
det Store have lidt noget Tab, ja! at den ei engang har anvendt
dette Princip imod Commissionens egne Medlemmer, men ladet disses
Bidrag staae uforandret det Samme som ifior, hvorfor der maa være
anvendt til Indkjøb af Korn, ligesaalidet som for mit forrige Aars Bi-
drag, have erholdet Samme Quantum i Aar som ifior. — 2) lit Com-
missionen, da den indrømmer "at Fiskerie og Handel i sidstafvigte
Sommer har havt et mindre heldigt Udfald" følgelig erkjender at
Tab, eller i det Mindste en ringere Fortjeneste for de active Handlende
ikke anvender Samme Princip imod Alle de hiesige Handlende, hvilke
ikke som jeg, ved uheldige Conjuncturer eller et mislykket Fiskerie have
været udsatte for nogetsomhelst Tab, men tvertimod, og med Hensyn til
de høiere Næringspriser, endog i Aar have nydt en større Fordeel end
ifior. 3) lit den nøiagtig Skattegjenstand ej hengaaer til forøget Skat, i et
Aar hvori den Selv indrømmer en formindsket Fortjeneste, de Vanskelige for de

active

[illegible] Handlende [illegible] med Bidrag, uden Hensyn
til at jeg har antaget mig en fattig Broders Opdragelse. 4) at den,
støttet paa "at jeg i Aar ingen Skatter har holdt" snarere Indskrænkning, som
som naturlig Følge af de slette Handels-Conjuncturer, og følgelig bidrager
lidt til min Fordeel, hvorlunde angaaer dette som en Grund til at gaae
fra mig een Deel af (som Commissionen selv udtrykker sig) indirect Bidrag,
kan noget være besørget, eller [illegible] i den nye foreslaaede Bidrag ud-
gangen Cancellie-Resolution. 5) at den uden Hensyn til, at de af de
active Handlende som betaler det Største Bidrag med 16 Rd, foruden
deres øvrige betydelige Udgifter, der som har betydelige Told-Commis-
penge, og den Anden (hvis Handel i Aar har været meget indskrænket) staaer
Omløbende Capitaler, sættes lige med mig. 6) at den [illegible]
paa at jævnføre min Contoirist A. Thomsen 4de, der udgiver 3% af hans
Gage, og min [illegible] 5te som udgiver 12½% af hans Løn, sammen
mig Selv 14 Rd eller i Alt 23 Rd, hvilket paa 4de vilde udgive lige saa
meget som der af Commissionens andre Medlemmer, Herr Landfoged St.
Gunlaugsen, [illegible] A. Gudmundsen og Provst A. [illegible], til-
sammenlagt i Extra-Bidrag ansættes til Fattigvæsenet, hvis Enhver
maa saa indbringende, at jeg, selv under de allerslettigste Handels-
Conjuncturer noget tør haabe, ved [illegible] en saadan Fordeel af
min Handel. 7) at den i Mindre ansatte Flensborger-Handelen, som
er dobbelt saa stor som min Handel, er i Besiddelse af udstrakt Han-
dels-forbindelser, der meget letter dens Understøttelse, nyder en [illegible]
[illegible] Tillæg idet allerede har man opsat i Danmark, Hertugdømmene
og i Udlandet, hvis skjøn i Forhold til mig kunde ansees som Millioner,
til 21 Rd og mig til 16 Rd, eller at den ansættes mig ligesaa højt som
en Kjøbmand J. Ritt og J. Marinsen tilsammenlagt, hvilke begge ere
Grundejere sidder i en god Drift nyder Tillæg her og i Danmark,
hvis Grundejendom desuden er meget ubetydelig, og hvoraf den første
endog Commissionen [illegible] er i Besiddelse af en 5 til 6000 Rd
Omløbende Capitaler, kan noget [illegible] [illegible]. 8) at Commissionen
har opfordret mit Fattigbidrag efter 8 Rd Proportion, udgjøre mig til-
gang til Korn-Leverance til Fattigvæsenet for 7½ Rd, og indhandler det
behørende Quantum, uden foregaaende Licitation, eller nogensomhelst offent-
lig Bekjendtgjørelse, ved Flensborger Handelen til 8 Rd Tønden, hvorved

Fattigvæsenet

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Fattigvæsenet en betydeligt at ikke ubetydeligt Tab. Naar Commis-
sionen opregner alt foranførte, naar den tilføier at jeg burde i det 19de
Aarhundrede, hvor [illegible] og [illegible] skiltes af en mild og god Regjering
under hvilken det er Bonden og Borgeren tilladt i deres egne Communal
Anliggender, efter Forstand og bedste Frimodighed at ytre sin Mening,
er jeg overbeviist om at Commissionen selv indrømmer, at de Udtryk jeg
i min Skrivelse af 14de f. M. har brugt, og som man vel [illegible]
[illegible] i min Sindes retfærdige Harme, over den med mig
indgivne foregaaende Erindringsmaade, ikke ere saa bittre som de ved før-
ste Øiekast maatte forekomme. — Vel maa jeg indrømme at det er
vanskeligt, ja! endog [illegible] at udfinde et aldeles billigt For-
hold imellem de Fordringerne, men det bør ikke være vanskeligt for en Com-
mission der kan sig istand til at kunde bedømme den [illegible] jeg nyder,
her i [illegible] og [illegible] at udfinde: at jeg som i Octbr 1841.
sendte min [illegible] her til med omtrent 3/4 Ladning, og 6 Maaneds Beskjæf-
tiging, hvor den har henlagt paa Fiskeriet til 14 Sept foregaaende, og ikke
fisket meget ubetydeligt, hvorved man havde lidt et saa betydeligt Tab,
at Commissionen i det forløbne Aar herfra neppe vil kunde [illegible] at
fremgaa, og jeg med Hensyn hertil mindst qualificerede mig til at for-
øget [illegible], især naar der lægges Mærke til at min Bidrag 1840. blev forhøi-
et fra 5te til 14de, og min [illegible] fra 1 — 2½ Rbd. — Commissionen
vil forhaabentlig erfare at jeg ikke ønsker det for at kunde med sine [illegible]
[illegible] at jeg fra min [illegible] at [illegible] Sagen [illegible], [illegible]
til Commissionen selv, istedenfor den overordnede Autoritet, hvori Commis-
sionen sig hermed foranlediget til Klage [illegible] den [illegible] forgjæves [illegible]
jeg ikke nogen Tvivl. — Forøvrigt agter jeg at andrage Sagen for-
[illegible], overladende til Øvrigheden at afgjøre, hvorvidt jeg [illegible] den med mig
indgivne Erindringsmaade, eller Commissionen ved de af mig og i [illegible]
[illegible] af den formeentlige [illegible] Udtryk, [illegible] sig
fornærmet. —

Reikevig 20 Jan: 1843.

Ærbødigst
Thomsen. —

Til
Fattig = Commissionen
i
Reikevig

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hr Kiøbmand Jacobsen vilde behageligst i vedtegnede Conto
Regning overlade til Einar Egilsson i "Grjóta" 1 Fræda-
-kver" til at af hans Søn.

Rvig i 25 Nov. 1843

H. G. Thordersen

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

I Anledning af det med Fattigcommissionens be-
hagelige Skrivelse af 8de i d. M. modtagne Regnskab for
Seltjarnarnæs Hrpp og Reikevig Byes forenede Fattig-
kasse for Aaret til Fardag 1843 meddeles herved tjenst-
ligen følgende Bemærkninger:

1. det formentes paaseet, at Omkostningerne ved Fat-
tiglemmernes Begravelse for Fremtiden ikke for-
øges, men om muligt nedsættes.
2. Saadanne Udgiftsposter, som f. Ex. den ei übetyde-
lige Udgift for Snikkerarbeide ved Fattighusets Re-
paration, bedes for Fremtiden bilagte med ved-
kommende Qvitteringer.
3. det formentes, at de for den syge M. Magnusson
fra Myre Sysel udlagte 37 rbd 24 s foranstaltes re-
funderede inden altfor lang Tids Forløb.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

4. Ved under 9de December f. A. at tilstille mig forrige Aars Fattigregnskab ytrede Commissionen, at den ikke fandt Anledning til at andrage paa Ordre til Udpantning af de allerede dengang betydelige Restancer (: 87rd 33ß), fordi Commissionen nærede det Haab, „at disse Restancer vilde indkomme uden Amtets Mellemkomst." Det sees imidlertid at være saa langt fra, at dette Haab er gaaet i Opfyldelse, at en stor Deel af bemeldte Restancer endnu henstaae uberigtigede, saaledes at alle Restancerne tilsammen nu ere opvoxede til 158rd 12ß.

Med Hensyn hertil maa jeg tjenstligen anmode Commissionen, og navnligen Herr Land- og Byfogden, samt Herr Byeelmanden om, Enhver for sit Vedkommende, at medvirke til, at disse Restancer saavidt muligt kunne blive berigtigede inden næstkommende Januar Maa-

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

med Udgang. Over de Restancer, som ei til den Tid ere indkomne, udbeder jeg mig i de første Dage af den paafølgende Februar Maaned meddelt en Liste for Byens, og en anden for Reppens Udkommende, for at disse Lister da kunne vorde forsynede med Autorisation til Udpantning.

Forøvrigt bliver det ommeldte Regnskab hermed qvitteret.

Islands Stiftamtshuus den 14de November 1843.

Hoppe

Til
Commissionen for Reikevig Byes og Seltjarnarnæs Reps forenede Fattigvæsen.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Aumingin Sigridur Eyjolfsdottir sem til mín kom 11 vikur
af næst lidnum vetri i ürfrifs Rádum Synum, þegar hún gat ekki
húsnædi feingid þar sem hún so vída Reint hafdi, hefur sýdan hiá
mér dvalid, og lítid haft fyrir sig ad leggia, og nú í Sumar lá í fimm
vikur Sáttveik, og sýdan hún á fætur skreid er þeim Siúkdómi
ekkert getad farfenad sér til Lyfs biargar utan hvad hún
hefur sótt vatn á hvörjum degi híngad til fyrir frá Apótekara
Möller, og feingid tvo Skildinga um daginn fyrir, þetta má nærri
geta ad lítid muni ná henni til forsorgunar, finst mér því lítt
bært fyrir mig fátækan og gamlan ad búa undir henni medgiafar
Lausri en meiga so gialda fullt. Sem ádur til Sveitar —
nú get eg ei mína uppá sett med henni fyrir þá tíd sem lidin er
en Fiara Ryggsdali, og vona eg þad synist ekki hardt í fand,
en framvegis frá deigi eg mig ad halda hana medgiafar
lausa, — þar hiá bætir þad á öngleika mína ad kona mín
er sára heilsuveik, so hún liggur ödru hvörju vid Rúmid —

Griota d 8da September 1843

audmiúkast
Helgi Gölsson

Til
Fátækra-nefndarinnar í Reykiavík

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ad jeg ómögulega lengur get forsorgad Vilborgu
-Kerlingu Þóroddsdóttir, hún hefur [illegible] hennar [illegible]
til þessa mjög lasburda hjá mér dvalid, án þess ég
med henni fái af Fátækrasjódnum [illegible] langt til
-minsta 2[ur] Tunnur af Rúgi, þad tilkinnist hérmed
til Sóknarlegrar [illegible] —

Seli þann 21ta November 1843

Anna Jacobsdóttir

[illegible] af [illegible] 1½ tunna af Rúgi

Til

Hinnar heidrudu Fátækranefndar í Reikjavík

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Til

hinnar heidrudu Fatækranefndar

i Reikjavik

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

At jeg, efterat have modtaget Commissionens behagelige Skrivelse af Gaarsdato, har tilladt den hidtilværende Casserer ved, og 4de Medlem af Commissionen for Reikevig Byes og Seltjarnarnæs Hrepps Fattigvæsen, Factor Fischer, at fratræde bemeldte hans Function, efterat han nu har aflagt sit 3die Fattigvæsensregnskab til sidstafvigte Fardag, og at jeg har beskikket Kjøbmand Sveinbjörn Jacobsen til at tiltræde denne Bestilling, det undlader jeg ikke tjenstligen at meddele Commissionen til behagelig Efterretning. —

Islands Stiftamthuus den 20de October 1847.

T Hoppe

Til

Commissionen for Reikevig Byes og Seltjarnarnæs Hrepps forenede Fattigvæsen.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Bolette Kristín fædd á [illegible] 14da Oct. 1811 – sigldi héðan 1836, kom inn aptur 1840 og sigldi þá aptur –

I Anledning af den med 2 Bilage hoslagte Skrivelse fra Directionen for Kjöbenhavns Fattigvæsen skulde jeg tjenstligen udbede mig Underretning meddelt, om den deri ommeldte Bolette Christine Gudmundsen erkjendes forsörgelsesberettiget i Reikevig, og derhos det Indsluttede tilbage.

Islands Stiftamthuus den 25de April 1843.

T Hoppe

Til

Commissionen for Reikevig Bys og Seltjarnarnes Repps Fattigvæsen.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Til

Fátækrastjórnarinnar í Reykjavíkurbæ
og Seltjarnarneshrepp

k. C. S.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur